

ADRODDIAD I FWRDD TYFU CANOLBARTH CYMRU
16 Hydref 2023

TEITL:	Adroddiad y Swyddog Adran 151 ynghylch diweddariad ariannol, gan gynnwys y sefyllfa o ran alldro ar gyfer 2022/23.
AWDUR:	Duncan Hall – Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyllid a Chaffael – Cyngor Sir Ceredigion (Corff Atebol Bargen Twf Canolbarth Cymru).
DIBEN:	Rhoi diweddariad ynghylch materion ariannol sy'n ymwneud â Tyfu Canolbarth Cymru, gan gynnwys y sefyllfa o ran alldro ar gyfer 2022/23.

1. Alldro ar gyfer 2022/23:

- 1.1 Cafodd Cyllideb Tyfu Canolbarth Cymru ar gyfer 2022/23 ei chymeradwyo ar 21 Mehefin 2022. Cyfanswm y Gyllideb oedd £200,000, a chytunwyd y byddai'n cael ei hariannu'n gyfartal gan Gyngor Sir Ceredigion a Chyngor Sir Powys ac y byddai'r ddwy sir yn cyfrannu £100,000 yr un.
- 1.2 Mae manylion y gwariant ar gyfer 2022/23 i'w gweld yn Atodiad 1. Y gwariant ar sail y Gyllideb oedd £61,179, a oedd yn golygu tanwariant o £138,821. Y rheswm pennaf am hynny oedd y ffaith bod cyllid Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru yn dal ar gael, a gwnaethpwyd y defnydd gorau posibl ohono. Felly, roedd y cyfraniadau terfynol a oedd yn ofynnol gan Gyngor Sir Ceredigion a Chyngor Sir Powys, sef £30,590 yr un, yn is o lawer na'r symiau a gyllidebwyd.
- 1.3 Mae'r Datganiad Blynyddol wedi'i gwblhau a'i anfon i Archwilio Cymru er mwyn iddo gael ei archwilio. Pan fydd yr archwiliad wedi'i gyflawni, gofynnir i Fwrdd Tyfu Canolbarth Cymru gymeradwyo'r Datganiad.

2. Cyllideb 2023/24 a dyfarnu cyllid Blwyddyn 1

- 2.1 Cafodd Cyllideb Tyfu Canolbarth Cymru ar gyfer 2023/24 ei chymeradwyo ar 17 Chwefror 2023. Cyfanswm y Gyllideb oedd £592,000, gyda chyfraniad o £100,000 yr un gan Gyngor Sir Powys a Chyngor Sir Ceredigion.
- 2.2 Wrth ystyried Cyllideb 2023/24, tybiwyd y byddai cyllid grant Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru yn dod i ben ddiwedd mis Gorffennaf 2023 ac y byddai cyllid refeniw gwerth £367,000 yn cael ei neilltuo ar gyfer costau canolog o'r cyllid y rhagwelid y byddai'r Fargen Twf yn ei gael ar gyfer Blwyddyn 1. Ni fyddai gwariant craidd yn gallu mynd y tu hwnt i'r £200,000 cyntaf nes y byddai cyllid y Fargen Twf ar gyfer Blwyddyn 1 wedi'i gadarnhau yn ffurfiol.
- 2.3 Yn dilyn amryw gyfarfodydd â Llywodraeth Cymru, cafwyd llythyr ar 01/08/23 a oedd yn cadarnhau cyllid Blwyddyn 1, sef £4,000,000. Yna, daeth y taliad grant i law Cyngor Sir Ceredigion ddiwedd mis Medi 2023 gan nodi bod y dyfarniad grant yn enw Cyngor Sir Ceredigion fel y corff atebol arweiniol ar gyfer Bargaen Twf Canolbarth Cymru. Bydd y llog buddsoddi a geir yng nghyswllt y swm hwn a thaliadau grant dilynol yn cael ei roi i'r naill ochr, ar sail net (h.y. ar ôl darparu ar gyfer costau canolog yn ystod 2023/24), a bydd yn cael ei ddyrannu i gyfrifon Tyfu Canolbarth Cymru.
- 2.4 Dim ond rhan Llywodraeth Cymru o gyllid y Fargen Twf yw'r taliad o £4 miliwn, oherwydd ni fydd blwyddyn gyntaf proffil Llywodraeth y DU yn dechrau tan 2024/25. Tybir y bydd proffil diweddaraf y Fargen Twf fel a ganlyn (ond dylid nodi nad yw wedi'i gadarnhau):

Blwyddyn Ariannol		Llywodraeth y DU £'000	Llywodraeth Cymru £'000	Cyfanswm £'000
1	23/24	-	4,000	4,000
2	24/25	7,857	4,000	11,857
3	25/26	7,857	4,000	11,857
4	26/27	7,857	4,000	11,857
5	27/28	7,857	4,000	11,857
6	28/29	7,857	4,000	11,857
7	29/30	7,857	4,000	11,857
8	30/31	7,858	4,000	11,858
9	31/32	-	4,000	4,000
10	32/33	-	4,000	4,000
11	33/34	-	3,000	3,000

12	34/35	-	3,000	3,000
13	35/36	-	3,000	3,000
14	36/37	-	3,000	3,000
15	37/38	-	3,000	3,000
CYFANSWM		55,000	55,000	110,000

- 2.5 Mae'r system fanwl i ymdrin â'r trefniadau i neilltuo 4% ar gyfer costau canolog wrthi'n cael ei datblygu o hyd. Nid oes yn rhaid i'r arian a neilltuir fod yn ganran sefydlog bob blwyddyn; gall amrywio o'r naill flwyddyn i'r llall – ar yr amod nad yw'n fwy na 4% yn gyffredinol yn ystod oes y Fargen Twf.

3. Cyllido Costau Datblygu Prosiect

- 3.1 Yn dilyn amryw drafodaethau rhwng Prosiectau a Swyddogion, mae angen egluro pa Gostau Datblygu Prosiect, os oes rhai o gwbl, a fyddai'n cael eu hystyried yn gymwys ar gyfer defnyddio cyllid y Fargen Twf.

- 3.2 Felly, cynigir y dull gweithredu canlynol:

- 3.2.1 Cyllid cyfalaf yn unig yw'r cyllid Bargaen Twf sydd ar gael i Brosiectau, felly rhaid bod yr holl gostau cymwys yn bodloni diffiniadau cyfrifyddu safonol o wariant cyfalaf yn unol â Safon Gyfrifyddu Ryngwladol 16. Er enghraifft:

- Ni fyddai costau astudiaethau dichonoldeb yn gymwys.
- Ni fyddai costau'n ymwneud â pharhau i archwilio ystod o opsiynau neu atebion posibl yn gymwys.
- Ni fyddai costau sbeciannol a/neu ofer yn ymwneud ag opsiwn neu ateb nad eir mwyach ar ei drywydd yn gymwys.
- Byddai costau y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i'r broses o ddod ag ased cyfalaf i fodolaeth neu i'r broses o wella ased cyfalaf sy'n bodoli eisoes yn gymwys, cyhyd â bod amcan clir a phendant yn sail i hynny. Gallai costau o'r fath gynnwys ffioedd pensaer, ffioedd peirianyddol a ffioedd proffesiynol eraill, gan gynnwys ffioedd Rheoli Prosiect uniongyrchol.
- Dylai'r costau fod yn gostau cynyddrannol i'r endid, a fyddai wedi'u hosgoi pe na bai'r ased cyfalaf wedi'i adeiladu, ei wella neu'i brynu.
- Fel rheol, ni fyddai TAW sy'n ymwneud â chostau cymwys yn gost gymwys yn ei rhinwedd ei hun, oni all cyfrifydd

cymwys ddangos ac ardystio nad oes modd adennill y TAW
oddi wrth Cyllid a Thollau Ei Fawrhydi.

3.2.2 Ni fydd cyllid y Fargen Twf yn cael ei ddyfarnu'n ffurfiol i unrhyw Brosiect nes y bydd y Prosiect hwnnw wedi llwyddo i gyrraedd cam yr Achos Busnes Llawn a'i fod wedi cael ei gymeradwyo'n dilyn hynny gan Fwrdd Tyfu Canolbarth Cymru. Bydd y broses o ddyfarnu cyllid y Fargen Twf i bob Prosiect yn cael ei ffurfioli hefyd drwy ddogfennau priodol, e.e. Llythyr Dyfarnu Cyllid Grant, Cytundeb Cyflawni, ac ati.

3.2.3 Mae'n bosibl y bydd modd hawlio'n ôl-weithredol Gostau Datblygu Prosiect yr aethpwyd iddynt yn ystod cam yr Achos Busnes Amlinellol a'r Achos Busnes Llawn, fel costau cyffredinol y Prosiect pan fydd cyllid y Fargen Twf wedi'i ddyfarnu yn ffurfiol, cyhyd â bod y costau hynny'n bodloni diffiniadau cyfrifyddu safonol o wariant cyfalaf. Fodd bynnag, nid oes unrhyw gyllid ychwanegol ar gael, a bydd yr amlen gyllid gyffredinol yn parhau yr un fath. Ni fydd unrhyw Brosiect yn gallu hawlio Costau Datblygu Prosiect o unrhyw fath ar gyfer unrhyw gyfnod cyn cam yr Achos Busnes Amlinellol.

4. Argymhellion

- 4.1 Nodi'r sefyllfa o ran alldro ar gyfer 2022/23 yng nghyswllt cyllideb Tyfu Canolbarth Cymru, fel y nodir yn adran 1 yr adroddiad.
- 4.2 Nodi'r diweddariad ynghylch cyllid Bargaen Twf Canolbarth Cymru ar gyfer Blwyddyn 1 a'r proffil cyllid presennol ar gyfer 15 mlynedd, fel y nodir yn adran 2 yr adroddiad.
- 4.3 Cytuno ar yr egwyddorion ar gyfer caniatáu i gyllid y Fargen Twf gael ei ddefnyddio ar gyfer Costau Datblygu Prosiect, fel y nodir yn adran 3 yr adroddiad.